

Въведение

Може би сте посегнали към тази книга, защото са ви изневерили или защото, негласно и потайно, и вие някога сте го правили. Няма откъде да го науча. Но знам, че в този момент по целия свят милиони хора, мъже и жени, изневеряват на партньора си и на много от тях също им изневеряват.

Понякога тайната гръмко се разкрива и се използва като оръжие. А може да излезе наяве съвсем неочаквано, както се е случило на нещастния неверник, който, прекарвайки почивката си заедно с любовницата си на плажа на курорта „Маринела“, близо до Ла Специя, бил хванат в едър план от камерата на хеликоптера и показан директно по телевизията в предаване, отразяващо Колоездачната обиколка на Италия. Някой го е видял на телевизионния екран на място, където не е трябвало да бъде, заедно с жена, която не е била неговата. Какво да кажем? Понякога наистина се озоваваме на погрешното място в неподходящия момент...

Но не всички изневери излизат наяве. Някои прегрешения остават завинаги в тайна и се превръщат в спомени. Това може да бъде съобщение в паметта на мобилен телефон, писмо, скрито сред бельото в някое чекмедже (или имейл, разпечатан, за да бъде препрочетен на спокойствие), снимка, която означава нещо само за тези, които са на нея, или просто дълбоко стаено в сърцето чувство.

Това е житейският роман, превръщащ се в поезия. Мене обаче като психиатър ме интересува нещо друго: да разбере изневерялата. Да разбере как се ражда и защо. И, преди всичко, да открия дали е вярно, че днес се изневерява повече.

Аз мисля, че това е така поради една проста причина: днес живеем повече и това ни дава възможност да срещнем не една любов, следователно се увеличават и възмож-

Willy Pasini
AMORI INFEDELI
© 2007 Arnoldo Mondadori Editore, S.p.A., Milano
This edition published by arrangement with Grandi&Associati

© Росица Димитрова, превод
© Стефан Касъров, художник на корицата

ИК „Колибри“, 2011

ISBN 978-954-529-943-8

ностите за изневяра. Неслучайно американското списание *Ню Йорк Магазин* твърди, че днес е разпространена една нейна особена форма, тази на „хомеопатичната изневяра“: системни и методични дози прегрешение като единствена гаранция за съхранението на двойката.

Също така е вярно, че днес любовта е много по-публична и показна: в нейно име се говори и крещи, правят се обвинения, търси се отмъщение пред очите на целия свят. Не говоря само за холивудски и местни звезди, постоянно преследвани от папараците, а и за една никому неизвестна американка, на която са изневерили – Емили. Тя похарчила 70 000 долара, за да плати за билборд на „Таймс Скуеър“ в Ню Йорк и да напише на него: „Здравей, Стивън. Дали най-после ти привлякох вниманието? Знам всичко за нея. Ти, гадино, мръсно, безнравственико, ти, недоразвито същество, измет такъв. Всичко е записано. Твоя след съвсем скоро бивша съпруга, Емили“. За допълнителен разкош в послеписа добавила: „Платих за този огромен билборд с парите от общата ни банкова сметка“.

Едно нещо е сигурно. Съвременните жени като Емили могат да бъдат наречени „оправомощени“: те са по-силни и уверени в себе си, по-категорични в любовта дори когато им изневеряват. На мен ми се струва интересен и друг аспект. С течение на вековете дългата редица от любовници се е уплътнила, както подчертава в своя книга Елизабет Абът, американска преподавателка и изследователка на женската култура, където ги описва и анализира. Но какво общо имат Мерилин Монро и Мадам дьо Помпадур, Мария Калас и Камила Паркър-Боулс, освен че са се превърнали от любовници в „редовни“ съпруги? Всички те представляват онази жена, която Абът нарича *mistressdom* или *възлюблената*. Тази, приела факта да бъде „другата“, често пъти в незакона връзка, така или иначе – в сянка.

Сред съвременните оправомощени жени и момичета също има любовници, но ми се струват различни, по-сигурни в себе си, по-малко склонни да се подчиняват. Те са жени прелюбодейки, които избират да изневеряват или да бъдат с мъж, който изневерява, без това да ги смущава или да ги

кара да се срамуват. Изневярата е получила неограничен достъп дори в жанра *чиклит*, в онази лека и по женски иронична проза, наричана навремето „розови романи“. Днес *чиклит*, написана от жени за жени, говори с лек и безгрижен тон за изневярата.

Достатъчни са две заглавия от изложените по рафтовете с американска литература книги: *Извънбрачни занимания за напреднали*, един напълно истински договор за изневяра между четири отчаяни домакини от трийсетте години в Лос Анджелис, които решават да изневерят на съпрузите си и да си разкажат какво се е случило, като едновременно с това внимават да не преспят с брачните партньори на останалите, и *Изневярата като диета* или „диетата на изневеряващата“, където четирийсетгодишна омъжена жена се свързва отново чрез електронната поща със свой стар интимен приятел, като в очакване на една възможна среща решава най-после да се освободи от досадните килограми в повече – нещо, което никога преди не е успявала да направи.

Изневярата днес е по-показна и разпространена: тя е „глобализирана“. Наистина можем да направим една увлекателна обиколка на света, държава след държава: осъществена от Памела Друкерман, бивша журналистка от *Уолстрийт Джърнъл*, която е събрала колекция от различните начини, по които се казва „имам извънбрачна връзка“. В Съединените щати използват израза „имам си някой настрана“; в Швеция и в Русия – „офейквам вляво“; в Ирландия – „играя не по правилата“, във Великобритания – „играя извън дома“; в Холандия – „хвърлям котка в тъмното“; в Израел – „ям настрана“; в Индонезия – „имам великолепен промеждутък“; в Китай по времето на Културната революция – „имам проблеми в начина на живот“, а днес – „стоя едновременно в две лодки“.

Следователно изневярата е глобална и транснационална, но този факт по никакъв начин не намалява силата и болката, с които преобръща живота на хората. Това е причината, поради която написах тази книга, представляваща едно дълго пътуване през изневярата в наши дни. Заедно ще се опитаме да разберем наистина ли изневярата е по-

разпространена и защо. Ще проследим нейните биологични и поведенчески корени. Ще анализираме причините за съществуването ѝ. Ще разграничим изневярата на сърцето от тази, предизвикана от половия нагон. Ще изследваме онези „позорни“ изневери, които се прощават най-трудно. Ще се поставим на мястото на този, на когото са изневерили, с неговите страхове, подозрения, с често основателната му ревност; дори ще му дадем някой и друг съвет как да разобличи неверника. Ще се опитаме да разберем дали е възможно да се прости и да се започне отначало.

А при някои случаи трябва да се приложи терапия на изневярата, за да се възстанови общуването в двойката, самоуважението на този, на когото са изневерили, а понякога и да се излекува импулсивността на изневеряващия. Изобщо да направим всичко, което може да предложи психологията, така че след тъмната нощ отново да изгрее слънцето на новия ден.

I

Защо нашето общество покровителства изневярата?

Дали днес изневеряваме повече, или просто говорим повече за това? Струва ми се, че от известно време сме станали много по-неверни. Защото, както казах, през последното столетие средната продължителност на живота се е удвоила – от 40 на 80 години и повече. Това е довело до дълбоки промени в живота на индивида, но също и в този на двойките.

Преди детството, тоест фазата, която продължава от раждането до пубертета, е представлявало една четвърт от общата продължителност на живота. Днес тази пропорция е сведена до 15%, следователно по-малко от една шеста. Какво да се прави тогава през цялото време, което остава – или в пет шести от живота, без скуката да задуши двойката?

За много хора изневярата започва като начин да се избяга от рутинното ежедневие, от подвижните пясъци на навигацията или от ежедневното разочарование от разминаването между очаквания и това, което се случва в действителност. Често цитирам един свой приятел, любител на риболова на съомга, който ми довери, че в събота предпочита по-скоро да отиде на реката, отколкото да прекара деня със съпругата си, макар и между чаршафите. Казваше ми: „Моята жена винаги е една и съща, докато за съомгата, която клъвне, никога не знам дали ще бъде голяма или малка. Затова всяка събота ходя на реката“.